

Η ευρύτερη περιοχή έχει κατοικηθεί τουλάχιστον από τη Νεολιθική εποχή (6^η π.Χ. χιλιετία). Η πόλη της Πύδνας κτίστηκε στα τέλη του Η' π.Χ. αιώνα κι από τα τέλη του ΣΤ' έκοβε δικά της νομίσματα. Ήταν το κύριο λιμάνι της νότιας ακτής του Θερμαϊκού, για όποιον ήθελε να έχει συναλλαγές με τους Μακεδόνες. Αυτός ήταν και ένας από τους κύριους λόγους που ο βασιλιάς Περδίκκας Β' ενοχλήθηκε με τους Αθηναίους όταν αυτοί έκτισαν την Αμφίπολη (437 π.Χ.). Όταν, στα 434 π.Χ., οι Αθηναίοι συμμάχησαν και με την γειτονική στην Πύδνα αποικία των Ερετριέων, Μεθώνη, και βρέθηκαν απειλητικοί στα όρια του βασιλείου των Μακεδόνων, ο Περδίκκας αντέδρασε εξωθώντας τις πόλεις της Χαλκιδικής να ξεκόψουν από τους Αθηναίους και να ενωθούν μεταξύ τους. Δημιουργήθηκε το Κοινό της Χαλκιδικής. Οι Αθηναίοι απάντησαν με κατάληψη της Θέρμης και πολιορκία της Πύδνας. Ο Περδίκκας δεν δίστασε να υπογράψει ειρήνη μαζί τους. Ο διάδοχός του, Αρχέλαος, αντιμετώπισε (419 π.Χ.) την αποστασία της Πύδνας. Ο Αρχέλαος κυριεύσε την πόλη κι έβαλε τους κατοίκους της να μετοικήσουν στην ενδοχώρα, ώστε να πάψει πια η πόλη να αποτελεί σπουδαίο λιμάνι.

Μετά τον θάνατο του Αρχέλαου (399 π.Χ.), οι κάτοικοι της Πύδνας επέστρεψαν στις εστίες τους και η πόλη γρήγορα απέκτησε την παλιά της αίγλη. Στα 357 π.Χ., ο Φίλιππος Β' την έκανε διοικητικό κέντρο της Πιερίας. Στην Πύδνα οχυρώθηκε η μητέρα του Μ. Αλέξανδρου, Ολυμπιάδα, μαζί με την Ρωξάνη και τον νεογέννητο Αλέξανδρο Δ', όταν μαινόταν η πάλη ανάμεσα στους διαδόχους. Εκεί, δολοφόνησε τον ετεροθαλή αδελφό του γιου της, Φίλιππο Γ', και την φιλόδοξη σύζυγό του, Ευρυδίκη (317 π.Χ.). Κι εκεί εκτελέστηκε και η ίδια, όταν ο Κάσσανδρος προκάλεσε την καταδίκη της σε θάνατο.

Οι μάχες της Πύδνας:

Στα 172 π.Χ., ξέσπασε ο Γ' Μακεδονικός πόλεμος ανάμεσα στη Μακεδονία και τη Ρώμη. Ο βασιλιάς των Μακεδόνων, Περσέας, και ο ύπατος των Ρωμαίων, Αιμίλιος Παύλος, βρέθηκαν αντιμέτωποι έξω από την Πύδνα (168 π.Χ.). Ήταν καλοκαίρι. Τη νύχτα της παραμονής της μάχης, το γεμάτο φεγγάρι έγινε μαύρο και χάθηκε. Ήταν μια απλή έκλειψη σελήνης που όμως κατατρόμαξε τους στρατιώτες και των δύο αντιπάλων. Για τους Μακεδόνες, σήμαινε το τέλος του βασιλείου. Για τους Ρωμαίους, «κακά μαντάτα»: Άναβαν φωτιές και προκαλούσαν μεγάλο θόρυβο καλώντας το φεγγάρι να εμφανιστεί πάλι.

Ο Αιμίλιος Παύλος έβαλε κι έκαναν θυσίες στη θεά Σελήνη και στον ήρωα προστάτη των Μακεδόνων βασιλιάδων, Ηρακλή. Στο εικοστό σφάγιο, ο μάντης του ρωμαϊκού στρατού πρόβλεψε ότι θα νικήσει εκείνος που δεν θα επιτεθεί πρώτος. Οι αντίπαλοι συγκρατήθηκαν περιμένοντας ο ένας τον άλλον να επιτεθεί. Όμως, κάποια στιγμή, ένα άλογο έφυγε από το στρατόπεδο των Ρωμαίων και πέρασε το ποτάμι. Θράκες μισθοφόροι του Περσέα κινήθηκαν να το πιάσουν. Ρωμαίοι που κυνηγούσαν το άλογο, βρέθηκαν απέναντί τους. Έγινε συμπλοκή που γρήγορα γενικεύτηκε σε μάχη ανάμεσα στους δύο στρατούς. Στο τέλος της, οι Ρωμαίοι είχαν πετύχει περιλαμπρή νίκη. Ο Περσέας το έσκασε στη Θεσσαλονίκη, ενώ στο πεδίο της μάχης σφαγιάστηκαν εκατοντάδες. Ο Περσέας πιάστηκε αργότερα και φυλακίστηκε στη Ρώμη όπου και πέθανε το επόμενο έτος (167 π.Χ.).

Είκοσι χρόνια αργότερα (148 π.Χ.), νότια της Πύδνας συγκρούστηκαν ο ψευτοβασιλιάς των Μακεδόνων Ανδρίσκος και ο Ρωμαίος στρατηγός Κόιντος Καικίλιος Μέτελλος. Και πάλι νικήθηκαν οι Μακεδόνες. Ο Ανδρίσκος πιάστηκε ζωντανός, κόσμησε τον θρίαμβο του Μέτελλου και, στη συνέχεια, θανατώθηκε.

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 1.4.2011)